De beide Schooljongens

DOOR

E. GERDES.

OK
Gerb

UTRECHT. — J. R. VAN PEDRICK.

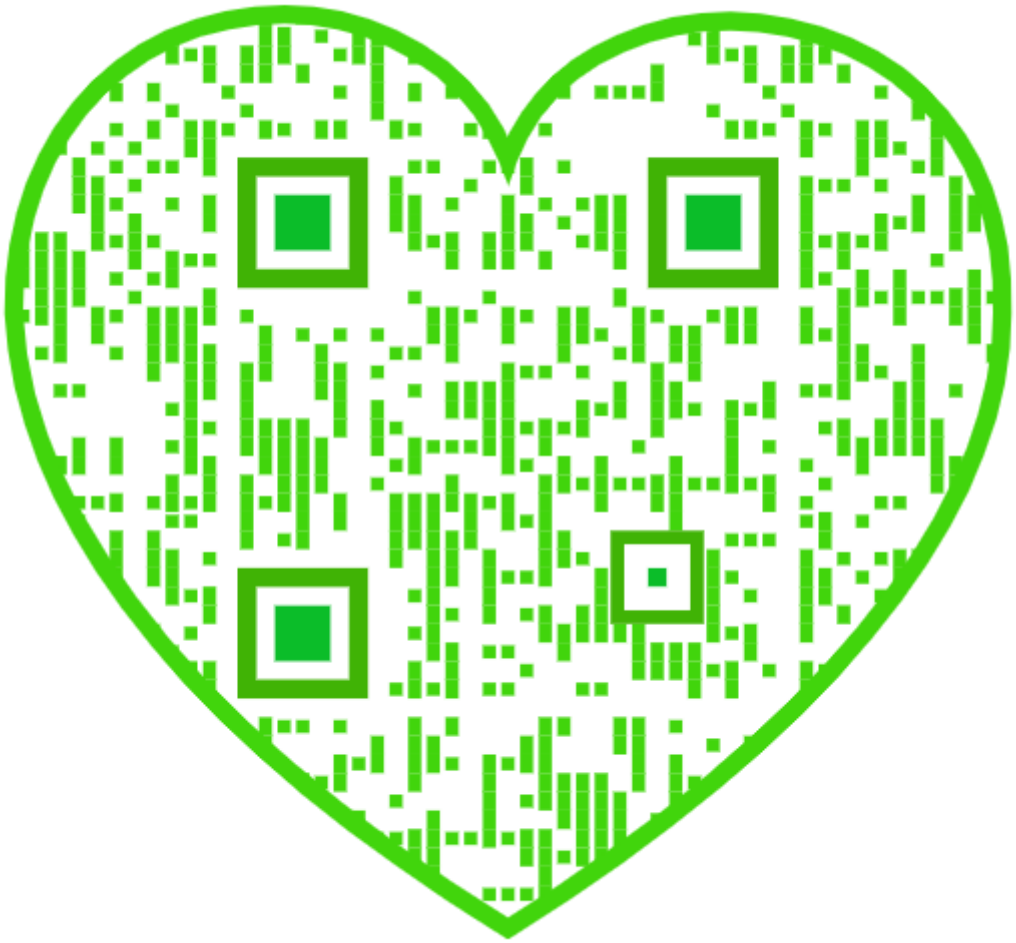

394
Ok
Gerb

DE

BEIDE SCHOOLJONGENS

DOOR

E. GERDES.

J&G5

UTRECHT. — J. H. VAN PEURSEM.

DE BEIDE SCHOOLJONGENS,

OF LIEFDE EN WEDERLIEFDE.

Tijdens de regeering van Cromwell leefde er te Newcastle in Engeland een man, Sir Patrick genaamd, die door Cromwell was aangesteld tot rechter over degenen, die van oproer tegen het parlement beschuldigd waren. Sir Patrick was bekend als een man van een onbuigzaam karakter, en had zijn zwakke lichaamstoestand hem ook al belet zich op het oorlogsveld roem te verwerven, niet te min bezorgden hem zijne standvastigheid en helder doorzicht eenen onvergetelijken naam in de zaken van het parlement, zoodat hij niet alleen door Cromwell werd bemind, maar allen die hem kenden, van hem getuigden, dat hij de ijverigste en verstandigste staatsman en de onbuigzaamste rechter was.

Het is deze man, die de eerste der beide schooljongens was, hierboven gemeld. Wij zullen hem echter niet op zijne school, noch in zijnen jeugdigen leeftijd bezoeken, maar in onze gedachte zijn prachtig huis te Newcastle binnengaan, om daar uit zijn eigen mond onze geschiedenis te hooren. De kamer, waarin wij binnentreden, heeft een feestelijk aanzien. De heldere verlichting van verscheidene waskaarsen, geeft ons gelegenheid om een blik te werpen op de wel voorziene tafel, rondom welke een aantal gasten hebben plaats genomen, die bezig zijn om de keur van lekkernijen, met min of meer fijnheid aan het oordeel hunner smaakzenuwen te onderwerpen, terwijl de gastheer, die vooral op dit feest de hoofdpersoon was, (want hij vierde zijn' geboortedag,) een aanvang maakt om de aanwezigen eene geschiedenis te vertellen, die, gelijk uit den aanvang

blijkt, eene gebeurtenis bevat uit zijnen schooltijd. Hij wordt echter in dezen aanvang al dadelijk gestoord, wijl de deur geopend wordt, en een paar soldaten binnen komen, met een officier van de koninklijke troepen. De soldaten deelen Sir Patrick mede, dat deze officier op bevel der regeering aan hem overgeleverd wordt, waarop zij weder vertrekken. De gastheer richtte het woord tot den officier, zeggende: „Gij zijt onze gevangene, mijnheer, doch gelijk gij ziet, ik vier heden mijn geboortedag, en heb geen lust de feestvreugde door een gerechtelijk onderzoek te verstoren. Wees dus zoo goed bij ons plaats te nemen; later zullen uwe zaken onderzocht en uw lot beslist worden." De aangesprokene liet zich niet ten tweedenmale noodigen, maar zette zich op de hem aangewezen plaats en maakte met de gewone beweging van een levend wezen, dat zijn honger wil stillen of zijne tong streelen, gebruik van hetgeen hem aangeboden werd.

Sir Patrick hervat nu zijne geschiedenis, en vertelt het volgende: „Zooals ik zeide, was ik op den leeftijd van vijftien jaren een knaapje zoo klein en zwak, dat al de jongens uit de nabuurschap den spot met mij dreven. Dikwijls maakten dezen er een feest van om mij te tergen, om zich daarna te kunnen verheugen in de vergeefsche pogingen, die ik aanwendde om mij te wreken. Op de school, waar mijne ouders mij heenzonden, ging het mij ook niet al te best. Mijn meester was een streng man zonder toegevendheid, en mijne kameraden waren woeste levenslustige knapen, die mijn gezelschap zoo min begeerden als ik in het hunne deelen kon. Gelijk dit meestal bij zwakke lieden en vooral bij kinderen het geval is, was mijn moed geëvenredigd aan mijne krachten, zoodat ik in bestendige vrees leefde en slechts berekende, hoeveel kwellingen ik dagelijks wel zou te verduren hebben. De gewone strafoefening van mijn onderwijzer bestond in het toedienen van een aantal slagen, met zijn liniaal op de vlakke hand van den overtreder, en nadat ik een paar malen deze onzachte kennismaking had ondervonden, stolde mij het bloed in de

aderen en beefden al mijne leden, wanneer ik aan deze gruwelijke strafoefening dacht. Onze school was in twee klassen afgedeeld. Elke afdeeling had eenen onderwijzer en tusschen deze beide klassen hing een gordijn om ze van elkander te scheiden. Het aanraken van dit gordijn was op eene straf van twaalf liniaalslagen verboden. Nu gebeurde het op zekeren dag, dat ik onder eene voorlezing van den onderwijzer met de oogen begon te knippen en eindelijk geheel insluimerde. Door eene beweging in mijne nabijheid, werd ik plotseling wakker en sprong toen op mijne voeten, maar stond eveneens te draaien als iemand, die half dronken is. Om mij voor vallen te behoeden, greep ik om mij heen en vatte nu bij ongeluk het gordijn zoo aan, dat dit door deze onzachte aanraking bijna in tweeën scheurde. De onderwijzers zagen elkander aan door de opening der scheur en schenen met de vraag verlegen, wie dat vermetele bedrijf zou gedaan hebben. Hieromtrent viel niet veel te gissen, want in onze klasse was ik de eenige, die het gordijn kon bereiken en in de andere klasse was er evenzeer maar een, die er dicht bij zat. Wij beiden werden dus voorgeroepen, en daar het aan mijn heele gezicht te zien was, dat ik het gordijn aangeraakt had, moest ik de bedreigde straf ondergaan. Ik viel bijna in onmacht, toen ik daar voor den meester stond. Juist wilde deze de liniaal voor het eerst op mijne hand laten vallen, toen zich een geroep liet hooren: „Houd op, houd op, ik wil niet, dat hij zal geslagen worden!"

Met deze woorden plaatste zich de sterk gespierde knaap, die aan de andere klasse bij het gordijn zat, met uitgestrekte hand voor den onderwijzer en liet zich, zonder zijn gezicht te vertrekken, een dozijn duchtige slagen toetellen. Ik was achteruit gestapt. Toen mijn strafdrager naar zijne plaats terugkeerde, kwam hij bij mij en fluisterde mij in: „Wees in het vervolg voorzichtiger, kleine man, en laat het gordijn hangen, want ik verzeker u, dat de meester er duchtig op slaat, wanneer het uit de plooi is."

Deze woorden, en het gezicht van zijne gezwollen hand,

troffen mij zoodanig, dat ik op den grond viel en naar mijne bank moest gedragen worden. Intusschen had ik bij deze geschiedenis eene dubbele winst, want de gedachte aan de pijn, die deze knaap een mijnentwil lijden moest, werd mij tot eene drijfveer om voortaan met inspanning van krachten, de aandoenlijkheid mijner zenuwen te onderdrukken en mijne valsche schaamte af te leggen, en ik mag zeggen, dat mij dit met de hulpe Gods volkomen gelukt is.

„En hebt gij dien edelmoedigen knaap later niet weer gezien?" vroeg een der gasten.

„Dit is mij nimmer mogen gebeuren, waar ik ook geweest ben," antwoordde sir Patrick, „ik heb kort na het voorval de school verlaten. Het zou mij echter nog wel een doel mijner bezittingen waard zijn, wanneer ik hem ontmoette, om er zijnen mij bewezen dienst mede te vergelden. Ik heb ook nog altijd eene stille hoop, dat mij dit geluk te beurt zal vallen. Laat ons nu maar vast op zijne welvaart klinken."

De gasten stonden op en verhieven de glazen. Ook de officier der koninklijke troepen veroorloofde zich die vrijheid, en terwijl deze met den gastheer klonk, zeide hij:

„Op het gescheurde gordijn in de school te West-Minster! Ik moet u daarbij opmerkzaam maken, dat ik twee dozijn slagen ontving. Het tweede dozijn kreeg ik tot straf, omdat ik mij niet terstond als den waren dader had aangemeld."

Sir Patrick vestigde na het hooren dezer woorden een langen doordringenden blik op den officier, terwijl zijn gelaat de houding eener opklarende herinnering uitdrukte. Eindelijk brak hij de stilte weder af door te zeggen:

„Ja, waarlijk, gij zijt het! hoe is het mogelijk! De trekken van uw gezicht zijn nog dezelfde, als toen wij schooljongens waren, en ook herinner ik mij nog uwe stem. Het is mij waarlijk eene blijdschap u voor mij te zien, maar dat ik u in die kleeding, als gevangene, zie, dat spijt mij, en uw toestand valt mij smartelijk."

„Gij ziet mij in de kleeding van mijn koning, mijnheer,"

antwoordde de officier, „en mijn gedrag is dat van een trouw onderdaan. Ik volgde mijnen vader in het leger van koning Karel, waar hij als een man van eer en vastberadenheid stierf. Zoo mij hetzelfde lot wedervaart, zal ik niets daar tegen in weten te brengen."

Na deze woorden zette de officier zich weer neder, en ging heel bedaard voort met het eten der opgedischte spijzen. Men kon het hem niet eens aanzien, dat er iets bijzonders was voorgevallen. Sir Patrick daarentegen verzonk in diep nadenken. Het scheen alsof zijne gewone levendigheid op eens verdwenen was. Geen der gasten durfde het wagen deze stilte vooreerst te verbreken, en vroeger dan zulks gewoonlijk het geval was, gingen de genoodigden uiteen.

In den nacht, die op dezen avond volgde, ging sir Patrick op reis, zonder dat een zijner huisgenooten of bedienden wist, waarheen of waarom hij reisde. Omtrent den officier had hij zijne bevelen gegeven, en deze werd, tijdens zijne afwezigheid, met de meeste onderscheiding behandeld. Na drie dagen keerde sir Patrick terug en liet den officier voor zich brengen. Deze vatte, zonder eenige vraag af te wachten, het woord en zeide:

„Ik bid u, sir, laat mij toch niet langer in onzekerheid aangaande mijn lot. Het zal door mij als de grootste gunst beschouwd worden uit mijne tegenwoordige spanning verlost te zijn, welke de uitslag dan ook zij, want niets is pijnlijker, dan zulk eene wisseling van vermoedens omtrent het vooruitzicht der toekomst, als waaraan ik ben onderworpen. Ik dank u zeer voor de vriendelijkheid, die mij door u is bewezen, maar laat ook deze een einde nemen, want zij zou den levenslust te zeer in mij doen ontwaken, dan dat ik mij op een vermoedelijken dood zou kunnen voorbereiden."

„Mijnheer," sprak sir Patrick, „voor twintig jaren toondet gij mij uwe gezwollene hand, en voegdet er de woorden bij: „Laat op een ander tijd het gordijn stil hangen, kleine man, want de meester houwt er dachtig op los, wanneer het eenmaal

uit de plooien is." Nu overhandig ik u uwen vrijbrief, door den Protector van Engeland onderteekend, en ik druk u daarbij op het hart: „Laat voortaan de wapenen tegen het Engelsch parlement rusten, want ook Cromwell houwt er duchtig op los, wanneer hij eenmaal uit zijne plooi is."

De rechter omarmde daarop den officier, en beiden bleven tot aan hunnen dood elkanders vrienden.

LUTHER ALS KIND EN JONGELING.

Martijn Luther werd geboren te Eisleben, een stad in Saksen, op den 10 November 1483. Zijn vader was Johan Luther, zijne moeder heette Margaretha Lindeman. De oude Luther was een houthakker.

Toen Martijn zes maanden oud was, verlieten zijne ouders Eisleben en trokken naar Mansfeldt, waar zij het eerst zeer sober hadden. Wij lezen in den Bijbel: „De ziel der vlijtigen zal vet gemaakt worden" (Spr. 13 : 4) en daarom verwondert het ons niet, dat de Heer den eerlijken en vlijtigen arbeid van Johan Luther zoo zegende, dat hij na eenigen tijd reeds geld genoeg had overgehouden om twee smeltovens te koopen.

Toen Martijn veertien jaren oud was, zond zijn vader hem naar eene school te Maagdenburg, niet ver van Mansfeldt, waar Martijn een jaar bleef, toen hij naar Eisenach gezonden werd. Daar had hij het zoo arm, dat hij genoodzaakt was den kost te verdienen met langs de huizen te loopen zingen. Dat was treurig voor den armen jongen. Doch de God van alle genade, die de jonge raven voedt, als zij om brood roepen, vergat den knaap niet. De vrouw van den Burgemeester, die den knaap in de kerk had hooren zingen, erbarmde zich over

hem en nam hem bij zich in huis, waar hij zich spoedig door allen, die hem leerden kennen, bemind maakte.

Luther bleef vier jaren te Eisenach. Toen zond zijn vader hem naar de universiteit te Erfurt, eene aanzienlijke stad in Saksen. Hij ging daar zeer gaarne heen, want hij begeerde meer te leeren dan wat hij tot nu toe op school geleerd had. Hij kreeg nu vele nieuwe en moeilijke boeken; hij las deze zeer zorgvuldig en niet alleen om daarmede zijnen onderwijzer een genoegen te doen. Hij beminde de studie zeer en maakte zulke vorderingen, dat de geheele universiteit hem bewonderde.

Gedurende al dien tijd wist hij weinig van den Heer, want hij bezat geenen Bijbel. Nochtans trachtte Luther zooveel als hij daarvan wist, den wil Gods te doen. Hij gevoelde, dat hij in alles van God afhankelijk was en dat hem zonder Gods zegen niets zou gelukken. Dit maakte hem nederig en ootmoedig. Iederen morgen knielde hij neder om van den Heer eenen zegen af te smeeken over het werk van den dag. Dan ging hij aan zijne lessen en liet geen oogenblik nutteloos voorbijgaan.

Wij lezen in den Bijbel deze schoone woorden: „Dien, die heeft, zal gegeven worden"; aan Luther werd gegeven, omdat hij een ootmoedig en vlijtig karakter had. Ook leeren wij uit de Schrift, dat zoo iemand inderdaad tracht den Heere welgevallig te zijn, voor zooverre hij weet, wat Zijn wil is, de Heer hem niet alleen laat, maar hem te hulp komt en hem leert, welke de goede en ware weg is. Zoo ging het met Cornelius, van wien wij in Hand. 10 lezen. De Heer beloonde hem voor zijne goedheid, en zond den apostel Petrus tot hem, opdat hij het Evangelie der genade hooren, aannemen en gedoopt worden zou. Evenzoo ging het ook met Luther, en zoo doet het de Heer met allen, die van harte begeeren Hem te dienen. Hij geeft hun Zijnen wil te kennen en schenkt hun Zijn Heiligen Geest, die hen in al de waarheid leidt.

Luther was op de universiteit geheel verdiept in zijne boeken — maar, gelijk ik u reeds zeide, — hij had geenen

Bijbel. Zelfs had hij nooit Gods heilig Woord gezien, maar hij zou het spoedig vinden.

Op zekeren dag, toen hij in de bibliotheek was, nam hij een voor een de boeken van de planken om de namen en de schrijvers te leeren kennen. Op eens viel hem een boek in de hand, dat hij nooit gezien had. Wat kon dat wel voor een boek zijn? Een Bijbel! Luther vertrouwde zijne eigene oogen niet, want hij meende mis gezien te hebben. „Ja," riep hij uit, „het is waarlijk een Bijbel." Deze ontdekking verblijdde hem zeer, want hoewel hij nooit te voren een Bijbel gezien had, wist hij toch, dat er een Bijbel bestond en dat deze het Woord van God was. De Bijbel was in het latijn geschreven, en daar Luther deze taal zeer goed verstond, begon hij dadelijk te lezen, terwijl hij het zware boek op de plank, van welke hij het gekregen had, leunen liet. Het gedeelte van het Woord Gods, dat hij opgeslagen had, was de geschiedenis van Samuel en Hanna's lofzang, als zij den Heer dankt, dat Hij haar eenen zoon gegeven had, en Hem eene gelofte toebrengt „om hem den Heere te geven al de dagen zijns levens." 1 Sam. 1, vs. 11. Deze geschiedenis boezemde Luther veel belangstelling in, en hij zeide in zijn hart:

„O, mocht mij de Heer ook eens zulk een boek als mijn eigendom geven." Dageljks ging hij nu naar de bibliotheek om den gevonden Bijbel te lezen; en hoe meer hij las, des te meer genoegen smaakte hij, en des te meer begeerde hij in het bezit van zulk een schat te komen.

De ontdekking van den Bijbel was het groote middel, waardoor Luther met de waarheid bekend werd, zooals zij geopenbaard is in „Jezus Christus en dien gekruist." Wij weten echter, dat het bloote lezen der schriften hem dit niet geleerd zou hebben. Neen, niemand kan in waarheid Jezus Christus leeren kennen als zijn Zaligmaker dan door het onderwijs des Heiligen Geestes; derhalve, toen de Heer aan Luther Zijn Woord schonk, gaf Hij hem tevens Zijnen Geest. Het allereerst, wat Luther schijnt geleerd te hebben is, dat God een heilig God

is; dat, zooals hij in Hanna's loflied vernomen had, „er niemand heilig is, gelijk de Heer." 1 Sam. 2:2. Toen hij dit las en dacht aan de schrikkelijke straffen, waarmee de Heer den zondaar daar bedreigt, sidderde hij van vrees; want hij wist, dat hij een zondaar was en geene deugden bezat, met welke hij voor Gods heilig oog kon verschijnen.

Terwijl hij in dezen gemoedstoestand verkeerde, werd hij gevaarlijk krank. Ieder dacht, dat hij sterven zou, en hij zelf geloofde dit ook. Hij zeide tot eenen vriend, die hem bezocht: „Ik zal weldra van hier opgeroepen worden." Als hij aan sterven dacht, was hij zeer bevreesd. Waarom was hij bang voor den dood? Wegens zijne zonden. Hij wist nog niet, „dat het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden." Derhalve verwondert het ons niet, dat hij bang was voor het graf en de eeuwigheid. Doch hij zou nu nog niet sterven. Neen, de Heer richtte hem op, gelijk hij weleer met Hiskia gedaan had, en weldra kon Luther weder aan zijne studiën beginnen.

Eenigen tijd hierna, stierf een zijner vrienden. Deze heette Alexis. Luther was hier zeer bedroefd over en vroeg zich zelven af: „Als ik eens plotseling sterven moest, wat zou er dan van mij worden? Waarheen dan met mijne ziel?" Dit is eene zeer belangrijke vraag, en het zou goed zijn, zoo wij ze ons dikwijls deden; want wij moeten allen vroeg of laat sterven. Niets is zoo gewichtig voor ons te weten dan dit: „Zijn wij bereid of niet, om God te ontmoeten?"

Inmiddels was het zomer geworden; de dagen waren lang, de zon scheen helder en Luther dacht, dat hij wel eens naar Mansfeldt kon gaan om zijne ouders te bezoeken. Hij deed dit ook en met groote blijdschap werd hij door zijnen vader en zijne moeder ontvangen. Hoe stonden deze eenvoudige lieden te kijken, toen Luther hun vertelde van al de geleerdheid, welke hij te Erfurt verkregen had! Maar niet lang smaakte hij het genoegen, onder het ouderlijke dak te vertoeven. Weldra brak de tijd aan, dat hij afscheid nemen en naar de universiteit wederkeeren moest.

Onderweg werd hij door een duchtigen storm overvallen. De donder rommelde en de bliksem schoot door de lucht en slingerde zich langs zijn pad. Geheel verschrikt viel hij op zijne knieën en meende, dat zijn laatste uur gekomen was. Dood, oordeel en eeuwigheid stonden hem voor oogen. Het was een verschrikkelijk oogenblik. Zijn geweten begon hem van zonden te beschuldigen. Hij bidt — en doet den Heer eene gelofte, dat zoo Hij hem sparen wil, hij dan al zijn leven Zijn getrouwe dienstknecht zijn zal. Weldra bedaarde het onweder. Luther richt zich op. Is nu zijne vrees verdwenen? Neen, zij blijft nog even groot als vroeger. Hij hoort wel geen donder meer, noch ziet den bliksem, maar eene inwendige stem schijnt tot hem te zeggen: „O Luther, gij zijt een groot zondaar en God is een heilig en rechtvaardig God. Vroeg of laat moet gij sterven, en wat zal er dan van uwe ziel worden?"

De Bijbel zegt: „Zonder heiligmaking zal niemand God zien." Luther had dit gelezen en de angst maakte zich van hem meester, toen hij hieraan dacht; want hij wist, dat hij geene heiligheid bezat, en wist ook niet, hoe hij ze deelachtig zou worden.

Misschien zullen eenige mijner lezers vragen: „Hoe kwam het, dat Luther dit niet wist, daar er toch in Ezechiël 36:26, 27 geschreven staat, hoe de Heer het hart vernieuwen wil?" Maar wij moeten bedenken, dat de Bijbel voor Luther nog geheel nieuw was; en dat hij misschien nog niets van Ezechiël gelezen had.

Even als inkt er nooit zwarter uitziet, dan wanneer hij naast iets of op iets wits geplaatst is, zoo ook scheen Luthers hart hem nooit zoo donker, zoo zondig en zoo bedorven toe, als toen hij iets geleerd had van de vlekkelooze heiligheid Gods. En hoe meer hij in zijn hart blikte en daar de zonden aanschouwde, die er in verborgen lagen, des te meer verlangde hij naar heiligmaking. Wat deed hij dan? Waar zocht hij heiligmaking? Ik zal het u zeggen.

Luther had dikwijls gelezen van personen, die in een klooster

gingen wonen om heilig te worden. Derhalve besloot hij zijne ouders, zijne vrienden, zijne studiën en alles te verlaten, wat hij lief had, om zich in het klooster van Erfurt te verbergen. Op zekeren dag noodigde hij zijne vrienden bij zich ten middagmaal. Zij kwamen allen vol blijdschap; zij spraken te zamen en Luther speelde op de citer en op de fluit. Eensklaps zeide hij hun, dat het de laatste maal was, dat zij te zamen met hem eten zouden. Zij vroegen hem waarom, en hij zeide: „omdat ik in het klooster ga." Zij waren zeer verwonderd en konden dit nauwelijks gelooven. Zij trachtten hem van dit besluit te doen terugkeeren, maar te vergeefs. Luther had besloten een monnik te worden. Dienzelfden avond nog verliet hij zijne woning, trad het klooster binnen, en werd een Augustijner monnik. Dit gebeurde op den zeventienden Augustus 1505. Luther was toen een en twintig jaar en negen maanden oud.

LOONTJE KOMT OM ZIJN BOONTJE.

„Loontje komt om zijn boontje," zegt men weleens tot spreekwoord, als iemand kwaad doet en dan op de eene of andere wijze gestraft wordt. Waar dat spreekwoord vandaan komt, weet ik niet, en als een van mijne lezers het weet, mag hij het mij zeggen.

Ik heb eens eene geschiedenis gelezen van een kwaden of liever moedwilligen jongen, die hetzelfde kwaad onderging, wat hij aan een ander had gedaan, en dit wil ik u nu eens vertellen, hopende dat er voor menigeen nog een goed lesje uit te halen is.

Een kleine jongen zat eens midden in den zomer op den drempel zijner ouderlijke woning. Hij hield in de eene hand

een stokje en in de andere een stuk brood. Terwijl hij bezig was het brood op te eten, zag hij niet ver van daar, een hondje, dat rondsnuffelde of er niets te bikken viel. Aanstonds riep hem de jongen:

„Azor! Azor! Hier!"

Zoodra de hond hoorde, dat hij geroepen werd, spitste hij de ooren en zette groote oogen op, toen hij den knaap bemerkte, bezig met eten. Dadelijk ging Azor naar den jongen toe, plaatste zich regelrecht voor hem, kwispelde met zijn staart, zette het vriendelijkste gezicht, dat een hond kan maken en begon zich reeds den baard te likken, in het vooruitzicht een lekker hapje te zullen genieten. De knaap brak een stuk van zijn boterham af, hield het den hond voor den neus en vroeg: „lust je wat?"

„Hap!" zeide de hond.

Maar de knaap trok het brood terug, hield het nogmaals voor den hond en toen deze wilde toehappen, sloeg hij het dier regelrecht met zijn stokje op zijn kop. Het arme hondje voelde dit en begon jammerlijk te janken, waarna het wegliep, terwijl het onderweg nog eens naar het stukje brood omkeek. Nu lachte de jongen, dat hij schaterde; hij was verblijd, dat hij het dier eens beet had gehad, — maar vergat daarbij, dat hij eene booze daad had gedaan en dat hij verdiende naar behooren gestraft te worden.

Niet ver van de plaats, waar de jongen zat, woonde een heer, die juist uit het venster lag en alles gezien had, wat de jongen deed. Daar het venster heel laag bij den grond was, riep hij den jongen en toonde hem een dubbeltje, dat hij in zijne linkerhand tusschen duim en vinger hield.

„Wil je graag een dubbeltje van me hebben?" vroeg de heer.

„O, asjeblief, mijnheer!" antwoordde de jongen, terwijl hij zeer begeerige blikken naar het dubbeltje wierp.

„Dáár, neem het dan!" zeide de heer.

Nu strekte de knaap de hand uit, maar in hetzelfde oogenblik haalde de heer een stok, dien hij achter zich verborgen

had, te voorschijn, en gaf daarmede den knaap zulk een harden klap op de knokkels, dat de knaap aauw riep.

„Waarom slaat gij mij?" vroeg de knaap huilende. „Ik heb u immers geen kwaad gedaan? Ook heb ik u immers niet gevraagd om een dubbeltje?"

„Zeer juist," antwoordde de heer, „maar ik heb u eens een lesje willen geven voor hetgeen gij aan den armen hond deedt. Die hond vroeg u ook niet om brood, maar toen gij het hem aanboodt, sloegt gij hem op zijn kop. Nu komt loontje om zijn boontje."

En met die les kon de jongen naar huis gaan.

MORGEN.

„Jakob," zeide mevrouw D. tot haren zoon, „loop eens spoedig heen en maak de tuindeur dicht."

„Dadelijk, mama," zeide Jakob, die bezig was eene prettige geschiedenis te lezen.

Hij las echter nog eerst eenige bladzijden voort en stond toen op om de tuindeur dicht te maken. Maar in dien tijd was het varken van den buurman door de deur gekomen en had een groot gedeelte van den pas bezaaiden grond omgewoeld, ja zelfs meer verwoest dan in eene week weer goed kon gemaakt worden.

„Jakob," zeide mevrouw D. den volgenden dag, „leer nu uwe lessen."

„Dadelijk, mama," zeide Jakob, die bezig was een vlieger te maken.

De vlieger was gereed, maar ook de schooltijd was daar. Nu kon hij zijne lessen niet meer leeren. Hij kende ze niet, moest tot straf nazitten en kreeg te huis bovendien nog straf.

Zoo als Jakob deed als knaap, zoo handelde hij ook als jon-

geling en man. Hij deed nooit, wat hij moest doen, en als hij het doen wilde, was het te laat. Hierdoor berokkende hij zich vele onaangenaamheden en ten laatste werd hij arm.

Hoe waar is het spreekwoord: Stel nooit uit tot morgen, wat gij heden doen kunt. Nog dieperen zin heeft het gezegde van den wijzen koning (Spreuken 27, vs. 1): „Beroem u niet op den dag van morgen: want gij weet niet, wat de dag zal baren."

Dit is zoo wel waar van de dingen dezer aarde, als van hetgeen onze zaligheid betreft. Het heden behoort ons toe; maar wij weten niet, of wij den dag van morgen zullen beleven. Heden roept ons God [en biedt ons vergiffenis aan in Zijnen Zoon Jezus Christus; *morgen* kan het te laat zijn. Luistert derhalve naar de vermaning des Apostels: „Heden, indien gij Zijne stemme hoort, zoo verhardt uwe harten niet." Hebr. 4, vs. 7.